NÁŠ MEČÍKÁŘ

39/1979

ČOZS

VYDÁVÁ
ZÁJMOVÝ ODBOR
MEČÍKÁŘŮ
V NOVÉM JIČÍNĚ

N Á Š M E Č Í K Á Ř

ŘÍJEN 1979

ROČNÍK XI. ČÍSLO 39

OBSAH:
1) Výstava mečíků Hradec Králové 1979
2) Výsledky hodnocení exponátů na výstavě Hradec Králové 79
3) Dobře utajené orchideje
4) Doležité chroby a škodcovia gladiol /I.část/
5) Zkušenosti s použitím herbicidů
6) Nově registrované odrůdy v NAGC
7) Výstavy mečíků v Ostravě, Paskově a Petřvaldě
8) Různé

Pro vlastní potřebu svých členů vydává základní specializovaná organizace pěstitelů mečíků a kosatců ČOZS se sídlem v Novém Jičíně. Vydáno v souladu se směrnicemi ústředního výboru ČOZS v Praze pro vydávání tiskovin Českým ovocnářským a zahrádkářským svazem a jeho organizačními složkami ze dne 26. 2. 1972

Činnost ZSO pěstitelů mečíků a kosatců řídí výbor v tomto složení:

Předseda -Pítr Jan 742 72 Mořkov 337
Místopředseda -Slíva Miroslav, 739 21 Paskov, Kirilova 315
Jednatel -Novák Miroslav, 775 00 Olomouc, Vojanova 18
Pokladník -Mužík Viktor, 741 01 Nový Jičín, Vrchlického 4
Členové výboru -RNDr Rýznar Leonard, 768 24 Hulín, Gottwaldova 827
-PhDr Repčík Peter, 900 01 Modra, Podhorská 18
-Krumpoch Vladimír, 756 31 Liptál 314
-Heroudek Josef, 765 02 Otrokovice, Trávníky 1180
-Mimránek Petr, 763 01 Mysločovice 169
-Benda Miroslav, 742 13 Studénka, Bezručova 674
-Kubíček Petr, 741 01 Nový Jičín , Dvořákova 22
-ing.Poláček Dalibor, 674 01 Třebíč, Lipová 378
-Zatloukalová Ludmila, 755 01 Vsetín, Krátká 382

Revizní komise

Předseda - Bajar Václav, 757 01 Val.Meziříčí, Smetanova 21
Členové - Gebauerová Irena, 755 01 Vsetín, Luh 1785
- Hrabovský Jaroslav, 741 01 Nový Jičín, Jubilejní 2

Zpravodaj Náš mečíkář řídí redakční rada ve složení:

Předseda - Heroudek Josef, 765 02, Otrokovice, Trávníky 1180
Členové - RNDr Rýznar Leonard, 768 24 Hulín, Gottwaldova 827
- Ing.Mičulka Břetislav, 687 06 Velehrad 225

Základní specializovaná organizace pěstitelů mečíků a kosatců je organizací Českého ovoc.a zahrádkářského svazu se sídlem v Novém Jičíně. Tato organizace sdružuje milovníky a pěstitele mečíků a kosatců, kterým zajišťuje odborný růst prostřednictvím zájmového zpravodaje Náš mečíkář, který vychází 4 x do roka. Zpravodaj seznamuje členy s novými zkušenostmi, novinkami mečíků a kosatců jak domácích, tak i zahraničních pěstitelů a šlechtitelů. Členem této organizace se může stát každý zájemce, který zašle přihlášku za člena ČOZS. Hostující členy organizace nepřijímá. Účelový příspěvek činí 20,-Kčs ročně + 12 Kčs členský příspěvek, 2,- Kčs členský průkaz a 10,-Kčs zápisné. Přihlášky přijímá jednatel organizace.

Vlastimil Novák :

V Ý S T A V A M E Č Í K Ů H R A D E C K R Á L O V É 7 9

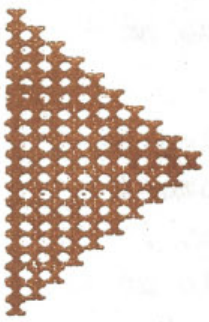

Výstava mečíků s celostátní účastí pěstitelů byla velmi dobrou a zdařilou politicko-kulturní akcí v krajském městě Hradci Králové. O její úrovni se velmi pochvalně vyjádřil předseda MěNV ing. Šedivka, zástupce politických a veřejných orgánů. Význam této akce byl podtržen záštitou Vč KNV, ONV, MěNV a redakcí časopisu ÚV KSČ Květy, posledně jmenovaný se postaral o celostátní publikaci před výstavou.

Květinová výstava v tomto rozsahu nebyla v krajském městě ani ve Východočeském kraji nikdy uskutečněna, proto na pořadatelích byla obrovská odpovědnost a námaha, vše potřebné včas a za minimálních nákladů zajistit. Závadou bylo, že schválení místa výstavy bylo výborem ZSO odsouhlaseno až v březnu, což je na čas příprav velmi málo. Požadavků na materiál, práci a ostatní související věci bylo mnoho a začínalo se prakticky z ničeho. ZSO v Hradci Králové zastupoval jen př. Novák, z Nechanic př. Vávra a ze slovenské organizace př. Urban z Bolehoště. Na tuto velikou akci bylo to opravdu málo. Proto musíme vysoko ocenit ochotnou pomoc MěNV, zastoupeným místopředsedou s.ing.Markem a vedoucí odboru školství a kultury s. Valentovou. Národní výbor se stal spolupořadatelem a pomohl jak po finanční stránce, tak i při zajišťování materiální stránky výstavy.

Ustavený výstavní výbor měl pravidelné schůzky a dle požadavků naší specialorganizace kontroloval zajišťování úkolů jednotlivců i organizací.

V ý s t a v a, jako akce přerostla rámec Východočeského kraje, byla učiněna návštěva u náměstka ministra kultury s.dr.Švagery, návštěva v Květech a byl udržován stálý styk s vietnamským velvyslanectvím.Deset dnů před výstavou byla uskutečněna tisková konference, dodán materiál do tisku, rozhlasu a televize. Plakáty byly však rozeslány opožděně a nutno uvésti, že po výtvarné a vzhledové stránce byly velmi vkusné. Na druhé straně nesplnily propagační poslání, protože místo konání a termín byl lehce k přehlédnutí a

připomínal plakát spíše reklamu na květiny, než pozvání na výstavu. Je nutné se zmínit o tiskárně, kde všichni tři členové našich zájmových organizací pracují, která dodala velké množství tisko - pisů - letáků, pozvánek ažd. zdarma, brigádnicky. Byla zde vytištěna vkusná brožura o činnosti naší organizace a předávána ná - vštěvníkům zdarma.

U z n á n í patří členům naší ZSO, kteří přijeli do Hradce instalovat výstavu a provést květinové aranžmá. S jejich pomocí výstavní prostory byly vkusně a s velkým citem instalovány . Dítě - radost - květina , ústřední heslo výstavy provázelo ná - vštěvníky všude při prohlídce. Hračky, loutky, dětské kresby a fotografie zdobily stěny a panely a staly se s vystavovanými mečíky barevným uceleným komplexem .

Z a h á j e n í v ý s t a v y bylo okázalé s projevem předsedy ZSO s Pítra a místopředsedy MěNV s.ing.Markem. Kulturní rámec vtiskl symfonický orchestr, který vystoupil při vernisáži a několikrát během výstavy.

N á v š t ě v n o s t se předpokládala vyšší, je nutno brát na zřetel, že pod pojmem výstavy mečíků si mnozí představovali normální výstavu květin, bez vysokých nároků na estetičnost. Teprve po výstavě bylo mnoho těch, kteří litovali ujití tak krásného zážitku.

Na společenském večírku, kde byli zástupci národních výborů, byly předány velmi hodnotné ceny vystavovatelům, kteří se umístili v hodnocení na prvních místech.

Na závěr možno říci, že výstava byla velmi úspěšná a připravila půdu pro další výstavy v Hradci Králové. Každá podobná akce bude plně podporována politickými i veřejnými orgány. Redakce Květů se vyslovila s uznáním za tuto uspořádanou akci.

Je nutno poděkovat všem podnikům, které přispěly finanční částkou, nebo uvolnily pracovníky na zajištění výstavy. Týká se to i armády, která ochotně pomohla.

Při příštích výstavách je nutné zapojit do práce větší počet členů organizace, je to jejich morální povinnost a není správné, aby výstavy zajišťovalo jenom pár členů .

VÝSLEDKY HODNOCENÍ EXPONÁTŮ NA VÝSTAVĚ MEČÍKŮ HRADEC KRÁLOVÉ 79

Pítr Jan:

Jednou z dosud nejúspěšnějších výstav mečíků uspořádaných naší organizací proběhla ve dnech 18 až 19 srpna 1979 v prostorách Parku kultury a oddechu v Hradci Králové . T této výstavy se zúčastnil dosud největší počet vystavovatelů a to 47. Vystaveno bylo 447 odrůd včetně novošlechtění .

H o d n o c e n í vystavovaných exponátů bylo provedeno dle vydaných výstavních podmínek 18. srpna v sobotu v dopoledních hodinách předem stanovenou komisí. Hodnocení proběhlo ve skupinách 100 až 200, 300, 400 a 500 a to jak u sortimentu tak u novošlechtěnců. Byly hodnoceny také exoty u sortimentu i semenáčů a mimo to byl vyhodnocen Grand Champion, Mini Champion a Grant Prix a také tradiční novošlechtěnec vybraný dámskou porotou. Jaké jsou tedy výsledky hodnocení :

SORTIMENT : skupina 100 - 200

1 místo	Bluebird	pěstitel Svoboda	poč.bodů	81,33
2 místo	Tokyo	pěstitel Hrabovský	" "	80,-
3 místo	Daria	pěstitel Boček	" "	79,60

skupina 300

1 místo	Chantilly Lace	pěst. Roháč	poč.bodů	83,33
2 místo	Frizzled Coral Lace	pěst.Poláček	" "	83,-
3 místo	Frizzled Coral Lace	pěst.Slíva	" "	81,-

skupina 400

1 místo	Blaze	pěst.Poláček	poč.bodů	83,-
2 místo	Millianoice	pěst.Kysel	" "	81,66
3 místo	Greeley Centenial	pěst.Popp	" "	81,33

skupina 500

1 místo	Monterey	pěst.Pítr	poč.bodů	84,33
2 místo	Gay Festival	pěst.Kukla	" "	77,-
3 místo	King David	pěst.Zatloukalová		72,-

Exoty

1 místo Lady Carneval	pěstitel Poláček	
2 místo Spitfire	pěstitel Kašpar	
3 místo Smarty	pěstitel Kysel	

Novošlechtění: skupina 100-200

1 místo 217-76	pěstitel Jindřišek	poč.bodů 84,-
2 místo 320-73	pěstitel Jindřišek	poč.bodů 81,-
3 místo 73-11-01	pěstitel Mikyska	poč.bodů 75,66

Skupina 300

1 místo 76-36-03	pěstitel Rýznar	poč.bodů 79,33
2 místo 59-77	pěstitel Jindřišek	poč.bodů 77,33
3 místo P 17-6-76	pěstitel Mimránek	poč.bodů 74,33

Skupina 400

1 místo 25-6-76	pěstitel Sochor	poč.bodů 89,-
2 místo 70-7-8	pěstitel Slíva	poč.bodů 84,-
3 místo 17-2-76	pěstitel Sochor	poč.bodů 82,60

Skupina 500

V této skupině nedošlo k vyhodnocení pro nedostatek květů.

Exoty

1 místo 73-24-58	pěstitel Rýznar
2 místo 3/76-07	pěstitel Poláček
3 místo 75.04-01	pěstitel Rýznar

Dále dle výstavních podmínek měl každý vystavovatel možnost zhotovit soutěžní aranžmá z vlastního materiálu. I zde došlo k vyhodnocení tří nejhezčích aranžmá. Umístili se tito vystavovatelé:

1 místo Zatloukalová
2 místo Hrabovský - Hrabovská
3 místo Bajer

K r o m ě h o d n o c e n í odbornou porotou, měli možnost hodnotit i návštěvníci, kteří při vstupném obdrželi anketní lístek, kde bylo možno zapsat tři odrůdy, které se jim nejvíce líbily.

Této možnosti využilo 1.734 návštěvníků, kteří vyplněné anketní lístky odložili na určeném místě. Po sečtení hlasů se umístily následující květy a vystavovatelé :

1. místo	White Orchid	pěstitel Roháč	poč.hlasů 51
2. místo	Hradec Králové 79	pěstitel Sochor	poč.hlasů 49
3. místo	Shady Lady	pěstitel Mikyska	poč.hl. 48
4. místo	Black Magic	pěstitel Krumpoch	poč.hl. 32
5. místo	Shell Pink	pěstitel Poláček	poč.hl. 25
6. místo	Gay Festival	pěstitel Libich	poč.hl. 21
7. místo	Tokyo	pěstitel Hrabovský	poč.hl 19
8. místo	Cindy Blizzard	pěstitel Kašpar	poč.hl. 18
9. místo	Rosy Royce	pěstitel Poláček	poč.hl. 16
10. "			
9. "	Hogstyle	pěstitel Svoboda	poč.hl. 16
10.			

P ě s t i t e l o d r ů d y, která získala největší počet hlasů obdrží cenu diváků .

Jelikož na řadě anketních lístků byly hodnoceny také některé novošlechtěnce, uvádíme pro zajímavost alespoň prvních pět, které získaly větší počet hlasů :

1. místo	25-6-76	pěst. Sochor	28 hlasů
2. místo	76-10-07	pěst. Rýznar	15 hlasů
3. místo	R 64-KD 18	pěst. Mimránek	9 hlasů
4. místo	3-76-07	pěst. Poláček	7 hlasů
5. místo	75-10-51	pěst. Rýznar	6 hlasů

.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.x.

Karel Čermák : DOBŘE UTAJENÉ ORCHIDEJE aneb JAK NA TO S VELKOKVĚTÝMI KOSATCI (IRIS BARBARA)

1.pokračování - pěstitelská část .

VOLBA STANOVIŠTĚ:

Hlavním, ba rozhodujícím činitelem při pěstování moderních velkokvětých kosatců v našich klimatických podmínkách je bezesporu správná volba stanoviště. Velkokvěté kosatce jsou totiž původem

buď samy nebo jejich "rodiče" či "předkové" - ze zeměpisných oblastí, kde je hlavně průběh zimy daleko mírnější; mívají tam i možnost celoroční vegetace a v podzimu opakují květenství (některé - např. Wine and Rose a Sunset Snows - se o to pokouší i v našich podmínkách).

Těmto rostlinám se v některých našich vyšších a drsnějších či t.zv.otevřených polohách opravdu dobře daří jen na chráněných svazích exponovaných k jihu, u jižních a jihovýchodních zdí , podobně jako révě viné, meruňce či broskvi. Všeobecně špatně snášejí zimní vlhko a proto je pro ně velmi výhodný zejména v prvním roce po výsadbě - zimní kryt .

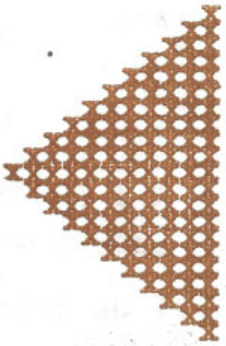

P ř í p r a v a p ů d y a h n o j e n í :

Pro pěstování kosatců se hodí každá uspokojivá zahradní zemina ve staré síle pokud není přehnojena dusíkem a je propustná. Pokud je půda příliš lehká, nutno přidávat zvětralý jíl s přídavkem dobrého kompostu. Těžké půdy naopak vylehčujeme hrubším pískem, listovkou či škvárou a spodek odvodňujeme .

Z á h o n p r o k o s a t c e obohacujeme ještě před výsadbou živinami do zásoby s ohledem na to, že rostliny zůstávají na svém stanovišti tři roky i déle. Asi čtyři týdny před výsadbou zarýváme dobře rozložený kompost s přídavkem síranu draselného a superfosfátu. Správný obsah fosforu a draslu v půdě má mimořádně příznivý vliv na zdravotní stav a vývoj kosatců. Při případném dodatečném povrchovém hnojení - dohnojování pronikají oba tyto prvky do prostoru kořenového systému jen velice zvolna a to by se mohlo projevit ve druhém roce pěstování zhoršením zdravotního stavu rostlin.

P ř e h n o j o v á n í dusíkem má za následek nadměrný vývoj rostlin, přináší sebou nebezpečí nedostatečného vyzrání pletiv a z toho plynoucí následné hniloby krčků a oddenků. Pokud vůbec dohnojujeme dusíkem, tedy tak činíme jen ve zcela slabých dávkách tam, kde jsou rostliny už více let na témže místě .

Pokud se týče půdní reakce, vyhovuje pro kosatce v rozmezí od pH 6 (mírně kyselá) do pH 7,5 (slabě alkalická) a regulujeme ji v lehkých půdách přídavkem mletého vápence (nejlepší je dolomitový), v těžkých půdách přídavkem páleného vápna. Na přehnojení vápnem kosatce citlivě reagují zhoršením zdravotního stavu .

D o h n o j o v á n í ve druhém a třetím roce pěstování je možno provádět i kombinovanými hnojivy typu CERERIT, NPK nebo SYNFERTA, která mělce zpracujeme v menších dávkách (2-3 dkg/m2) v období vegetace, kde se to jeví potřebné .

V ý s a d b a :

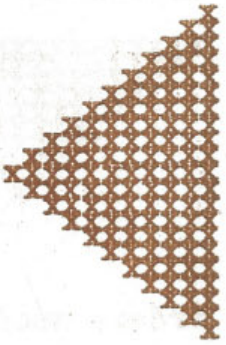

V našich klimatických podmínkách se osvědčuje ve druhé polovině července a v průběhu srpna, a to jak sázení nových sazenic (jednoletých výhonů), tak rozsazování starých trsů. Rostliny musí do příchodu zimy řádně zakořenit .

V z d á l e n o s t výsadby 40 až 60 cm. Efektní je vysazování sazenic do hnízd po třech kusech (do trojúhelníku). Patky oddenků směřují dovnitř trojúhelníků .

Zkracování kořínků sazenic před výsadbou není nutné. Zato vějíř listový se zkracuje velmi podstatně. Zpravidla se seřezává na délku 15 až 20 cm a má tvar trojúhelníkové špice. Rostliny, transportované z větších dálek bývají před odesláním řádně osušeny, aby cestou přečkaly při dobrém zdravotním stavu. Snášejí pak i několikatýdenní dopravu. Takovéto sazenice po příchodu namáčíme 1 hodinu v roztoku 1,5% ORTHOCIDU-50 nebo 0,3% DITHANE, nebo 1/2 hodiny v roztoku 0,2% FUNDAZOLU či 0,15% TOPSINU a po výsadbě je chráníme několik dnů před přímými účinky slunečních paprsků .

P r o k a ž d o u dobře narostlou sazenici připravíme jamku o průměru 30-35 sm a hloubce 20-25 cm. V jamce navršíme kužel, na jehož vrcholek posadíme oddenek a kořínky rozložíme paprskovitě šikmo ke dnu jamky. Po zahrnutí jamky je třeba , aby menší (horní) část oddenku vyčnívala ze země a terén okolí sazenice po slehnutí dovoloval odtok přebytečných srážek od sazenice mimo záhon; oddenek má být po zakořenění na mírném "kopečku" tak, aby byl vystaven sluneč-

nímu záření. Vlásčité kořínky mají být ve vlhku, nikoliv však v mokru. Po výsadbě sazenice řádně zalijeme a v období panujících letních veder i dočasně zastíníme.

Pokračování .

...x...x...x...x...x...x...x...x...x...x...x...x...x...x...x...x...

DŮLEŽITÉ CHOROBY A ŠKODCOVIA GLADIOL.

Ing.Emil Moravčík, CSc., ÚKSÚP Bratislava

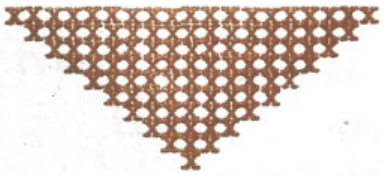

Zväčšovanie plôch okrasných rastlín a špecializácia v pestování a množení zvyšujú nebezpečie šírenia ich chorob a škodcov . V tomto desaťročí uskutočnila sa koncentrácia množitelských plôch gladiol na Slovensku na dvoch šlachtitelských staniciach Semexu o.p., a to v Potvoriciach a v Královej pro Senci. V roce 1971 sa do uznávacieho pokračovania prohlasili porasty gladiol o rozlohe 3,1 ha, v roce 1972 5 ha, v roce 1977 už 7,6 ha a v roce 1978 5,5 ha. V súčasnosti sa u nás vo velkom rozmnožuje 43 kultivarov /V listine povolených odród z roku 1978 je zaregistrovaných 62 kultivarov/. Pre rok 1979 sa plánuje 20 kultivarov v udržovacom šlachtění na ŠS Potvorice. Okrem kontrolovaných plôch socialistických organizací, pozornosť si zaslu - hujú aj drobní pestovatelia, členovia zväzu záhradkárov, organizovaní v Gladiol-klube, ktorí šlachtia a rozmnožujú rózne pestré kultivary s nevšedným záujmom.

Tieto skutočnosti nás nabádajú k štúdiu ako zachraňovat hodnoty vyprodukované systematickou prácou šlachtitelov a množitelov pred znehodnotením chorobami a škodcami. Veď škodlivé činitele nielenže vplývajú ba kvalitu porastu a hlúz, ale znižujú aj estetickú úroveň kvetou. Preto sa treba oboznámiť s povahou škodlivých patogénov chorob a škodcov, ich prejavom na rastline a nakoniec i so špeciálnou ochranou proti napadnutiu.

Za vegetácie pozorujeme na listoch gladiol mozaikové škvrny , resp. prúžky pozdlž listov. Ide o vírusovú mozaiku vyvolanú

vírusom uhorkovej mozaiky /Cucumber mosaic virus, syn.Cucumis virus 1/, alebo vírusom žltej mozaiky fazule /bean yelow mozaic virus, syn. Phaseolus virus 2/. Škvrny pozdlž listov majú vždy bledší odtieň ako je základná farba. Farebná škála sa pohybuje od bledozelenej cez žltozelenú až belavú farbu. Pre tento prejav sa aj táto viróza niekedy nazývá "biela prúžkovitosť gladiol". Pri niektorých kultivaroch sa choroba prejaví aj farebnou mozaikou na kvete a rastovou depresiou. V r.1978 táto viróza napadla porast gladiol Peter Pears o výmere 0,93 ha na ŠS Králová pri Senci. Vírusová škvrnitosť kvetov sa zjistila na 80%. Infekcia pochádzala z množitelského materiálu , ktorý sa doviezol z Maďarska. Okrem vlastnej infekcie možu sa oba vírusy preniesť z chorých rastlin alebo z uhoriek, fazule a ďalších druhov kultúrnych plodin a burin. Choroba je prenosná šťavou a rozšírujú ju listové vošky.

K r ú ž k o v i t o s ť g l a d i o l vyvolává vírus krúžkovitosti tabaku /Tabacco ring spot.syn.Nicotiana virus 12/. Mozaikové prejavy na listech sú typické v súhlase s názvom choroby, t.j. majú krúžkovitý tvar. Vírus nie je prenosný hmyzom, ale mechanicky šťavou a podou .

N e k r ó z u g l a d i o l sposobuje vírus nekrotickej kučeravosti tabaku /Tabacco rattle virus, syn. Nicotiana virus 5/. Napadnuté rastliny majú škvrnité listy, ktoré sa skracujú a deformujú. V konečnej fáze pletivo odumiera, nekrotizuje. Škvrny možeme pozorovať aj na hlúzách, podobne ako při napadnutí Pseudomonas sp. Choroba je prenosná podou, kde je jej rozširovanie dokázané aj spórami huby Olpidium brassicae.

Ochrana gladiol pred virózami spočívá hlavne v preventívnych opatreniach ako v izolácii množitelských porastov od trhových, kde sa odporúča vzdialenosť minimálne 200 m. Do tejto vzdialenosti je predpísané ČSN 46 4540 odniesť vytrhané rastliny po negatívnom výbere. Podla citovanej normy množitelská plocha nesmie obsahovať rastliny napadnuté výrusnvými chorobami, prejavujícími sa rastovou depresiou alebo pestrokvetosťou viac ako 5 % rastlin.

Ďalšia ochrana vyplývá z povahy prenosu viróz, t.j. z boja proti prenášačom, listovým voškám ako i zo zamedzenia mechanickému poškodzovaniu rastlin pro ich ošetrovani alebo reze na produkčných plochách.

V zásade množitelské porasty treba od prvého nálezu vošiek /asi koncom maja a v polovici júna/ držať pod insekticídnou clonou/. To znamená, že pri prvom objavení sa vošiek na gladiolach treba aplikovať postrek organofosfátmi ako sú Ultracid 40 EX v konc. 0,075 až 0,10%, Phosdrin 24 EC v konc. 0,15 - 0,20%, Anthio v konc. 0,15 až 0,20 %, Metation E 50 /čerstvý/ v konc. 0,10-0,20%, BI 58 E 50 v konc. 0,10-0,60%, ďalej prípravkami zo skupiny karbamatov ako sú Pirimor DP 50 v konc. 0,050 - 0,075%, Lanate 90 WP v konc. 0,10%, Unden v konc. 0,10 až 0,15% .

D ó l e ž i t é p r a v i d l o pri používaní týchto prípravkov je ich striedanie v priebehu vegetacie a ich nasadenie akonáhle končí účinná lehota predchádzájúceho insekticidu. Týmto súčasne bojujeme aj proti strapkam /třásněnkám/ na rastlinách.

Z bakteriových chorob je hospodársky najškodlivejša B a k t e r i o v á h n i l o b a g l a d i o l, ktorej povodcom je Pseudomonas marginata. Infekcia pochádza z chorej hluzy alebo z pody, kde bakterie prezimovali na zvyškov rastlin. K napadnutiu často prispievajú aj poškodenia po drotovcoch. Bakterioza sa prejavuje v podobe drobných čiernohnedých škvrn, ktoré sa postupne zväčšujú a navzájom splývajú. Horná časť listov žltne.

Na hluzach možno pozorovať typické čierne dovnútra preliačené škvrny s charakteristickým lesklým exudátom. Choroba sa vyskytuje častejšie v ťažkej pode za prispenia vlhkého leta.

Je zistená aj odrodová citlivosť na napadnutie a vplyv ročníka. Tak v roce 1975 pri kontrole dodávky z n.p. Sempra zistila sa infekcia hlúz kultivaru Snehová princezná /26%/, rozbormi podla ČSN v roce 1976 na ŠS Potvorice pri kultivaroch Femina /54%/, Donald Duck /32%/ a v roce 1977 pri kultivare Elán /66%/. ČSN 46 4540 pripúšťa len 12% infekciu.

B a k t e r i o v á n á d o r o v i t o s ť g l a d i o l je menej známe onemocnenie,ktoré zapričiňuje Corynebacterium fascians. V odbornej literatúre sa uvádza tiež názov choroby bakteriová fasciácia. Symptómy bekteriózy sú velmi charakteristiké. Z báze hlúz vyrastajú žlté, korálovité výrastky, ktorých celková hmota je väčšia ako samotná hlúza. Na útvar su

premenené aj dcériné hlúzy, korálky. Miestom bujnenie v začiatku bývva hypokotyl, kde na povrchu resp. pletivach žije C.fascians. Rozpadnuté nádory v pode možu znamenať v budúcom hospodárskom roku bohatý zdroj infekcie.

Ochrana gladiol proti bakteriózam musi byť cielovedomá a dosledná. Vysadzať by sa nemali v žiadnom prípade choré hluzy. Tieto treba pro čisteni a triedení vylučiť a zlikvidovať. Povrchové, bezpriznakové infekcie možno zneškodniť morenim ortuťnatými preparátmi, ktoré majú aj fungicídne účinky. Sú to : Falisan Saatgut - Nassbeize, Panogen, Agrostan N a Germisan, Účinná koncentrácia sa pohybuje v hodnotách 0,25 - 0,50% . Moridlo sa aplikuje máčaním hlúz jednu hodinu a to krátko pred vysadenim.

Bakterie sa udžia pri živote v pode šest až osm rokov. Po velkom zamorení hlúz nemalo by sa v odpovedajúcom čase ponáhlať s výsadbou na tenže pozemok. Všeobecne pre prax sa odporúča vrátiť sa s výsadbou naspäť za 4 - 5 rokov. Preventívna ochrana proti napadnutiu je aj voj proti drótovcom, ktorí poškodzovaním hlúz pripravujú cesty pre infekciu z pody. K profylaktickym opatrenim patri aj dezinfekcia pody pred sadením. Choré rastliny pri negativnych výberoch vytrháváme aj s hluzami. Podu pritom neotriasame, abysme tým neprispeli k rozširovanie bakterióz.

Jednou z najrozšírenejších hubových chorob je <u>fuzarioza gladiol,</u> ktorej povodcami sú huby rodu Fusarium sp., najčastejšie sa uvádza Fusarium oxysporum f.gladioli. Potogén napadá cievne zväzky, v dosledku čoho listy zospodu žltnú a celá rastlina vädne. Na priereze hlúz možno vidieť hnednutie cievnych zväzkov. Počas skladovania, najmä pri vyššej teplote a vlhkosti vzduchu sa choroba rapídne šíri. Postihnuté hlúzy majú preliačené, koncentricky zvlnené škvrny červenohnedej farby. V konečnom štádiu sa hluzy zmenia na tvrdý, čierny, mumifikovaný útvar. Vysadené napadnuté hluzy buď vobec neklíčia, alebo prinesú len deformovanú rastlinu. Keď infekcia vznikne z pody, choroba sa prejaví v deformovaní súkvetia, alebo rastliny nerozkvitnú .

Pokračování příště .

Ing. Č e r n ý Zdeněk :

Z K U Š E N O S T I S P O U Ž I T Í M H E R B I C I D Ů P Ř I P Ě S T O V Á N Í M E Č Í K Ů .

Při nedostatku času, kterého máme ve většině případů pro svého koníčka stále málo, je lákavé vyzkoušet při pěstování mečíků herbicidy a zbavit se tak pracného udržování záhonku bez plevele.

Naproti tomu zde stojí značný respekt vůči herbicidům, které vedle velké pomoci představují i nepopiratelné nebezpečí z předávkování a vůbec nebezpečí fytotoxicity pro pěstování následných kultur. Toto nebezpečí obzvlášť vystupuje tam, kde se následně pěstuje zelenina .

Aplikoval jsem proto přípravek TENORAN 50 (výrobek švýcarské fy Ciba-Geigy) jen na jednom záhonku s hlízami velikosti nad 2,5 cm a to v přepočteném množství 6kg/ha. Postřik jsem provedl ihned po výsadbě a výsledkem bylo, že prakticky po celou vegetaci byl záhonek čistý. Objevilo se jen několik trsů smetanky lékařské, na kterou byl zřejmě TENORAN 50 neúčinný .

Podle zkušenosti zahradnických podniků nelze TENORAN 50 aplikovat na výsevy korálků/brutů/. Je naopak doporučován i na vzrostlé plevele do 10 cm výšky i v zeleném porostu mečíků, avšak tyto musí býti zdravé s dostatečným voskovým povlakem.

Aplikovat se v tomto případě nesmí za teplého počasí, protože hrozí poškození rostlin .

U množitelských podniků v ČSSR se s úspěchem aplikuje u mečíků herbicid Gesagard v množství 1-2 kg/ha.
Výborné výsledky jsou při použití švýcarského přípravku GESATOPAN 50 v množství 1-1,5 kg/ha. Postřik se provádí před vzejitím hlíz a má dlouhý účinek. Na brut se rovněž nepoužívá. Ve stadiu zkoušek jsou přípravky USA PROBE a KERB 50 a přípravek NSR AFALON. Všechny tyto přípravky jsou u nás registrovány a povoleny. Než se rozhodnete k aplikaci kteréhokoliv přípravku v Vaší zahrádce, ještě všechno důkladně uvažte .

M.Slíva: Dodatek k nově registrovaným odrůdám v NAGC

		pupenů	rozv. květy	ukaz. barvu	v cm délka klasu	výška
233 - Aabba	Labrum	19	8	6	56	102
398 - Abbie	Curtis	18	6	5	51	114
446 - Almost Heaven	Labrum	25	9	7	84	152
233 - August Sunset	Mac Kenzic	18	6	5	48	114
247 - Baby - Baby	Labrum	19	7	6	56	122
110 - Baby Blondie	Buell	20	5-6	3	61	140
540 - Bank Holiday	Anderton	27	8	9	102	160
598 - Copper	Coon	21-3	7	7	až 76	152
156 - Christmas Lights	Mac Kenzie	18	8	5	46	102
463 - Coloma	Euer	20	7-8	6-7	61	127
445 - Coral Mist	Davis	21	6	5	66	137
455 - Cossack	Wa-Mo	22	9	7	76	163
256 - Davy Boy	Zellerová	19	6	6	48	86
445 - DoHy Dee	Wa-Mo	25-7	9	9	86	178
443 - Equinox	Wa-Mo	24-	8	8	až 76	156
385 - Finger Lakes	Wa-Mo	22	8	7	71	152
400 - Galactica	Labrum	25	9	7	79	142
304 - Green Isle	Roth	20	6-8	5	51	122
400 - Cliffs of Dover	Mac Kencie	28	10	7	74	152
213 - Gold Leaf	Mac Kenzie	22	7	6	56	112
145 - IMP	Buell	18-21	6-7	4	56	127
204 - Irish Lace	Hartman	22	7-8	7	51	107
416 - Katherine Hedley	Zellerová	20	6	8	66	137
412 - Lemon Snon	Mac Kenzie	22	8	7	84	152
445 - Nova	Wa-Mo	25	9	8	81	165
264 - Petite Rose	Mac Kenzie	18	8	5	46	117
354 - Red Sun	Wells	22	8	6	71	142
267 - Rose Brocade	Zellerová	20	7	5	53	127
256 - Royal Canadian	Mac Kenzie	17	6	4	48	114

315 - Serendipity	Zellerová	19	6	7	61	107
447 - Tania	Wa-Mo	23	9	7	76	168
454 - Tempo	Dildane	23	7-8	5-6	71	152
200 - Tranquillity	Frederick	25	10	8	66	137
342 - Wayne Ferris	Doerr	20	6	6	61	127
577 - ZZYZXZ	Labrum	23	6	5	81	147

Pozn. Bližší podrobnosti o jednotlivých odrůdách možno vyžádat v redakční radě NM

Dlouhoš: VÝSTAVA MEČÍKŮ V OSTRAVĚ-ZÁBŘEHU

Výstava mečíků ve dnech 25. a 26. srpna 1979 organizace ČOZS v Ostravě-Zábřehu byla obeslána 22 vystavovateli a shromáždila celkem 882 exponátů. Stejně jako všechny předcházející výstavy i tato sledovala v prvé řadě cíle zkulturnění domácího a pracovního prostředí využitím květiny jako dekorativního prvku. Ovšem i pěstitelé a šlechtitelé našli na výstavě vynikající výpěstky z let 1976 - 78 a celou řadu semenáčů vyspělých mečíkářů. Kromě kolekcí, které odpovídaly šlechtitelským požadavkům, byly na výstavě i exponáty bez označení, které měly charakter dekorace. Návštěvnická soutěž vysoce hodnotila kolekci Mir.Slívy a vyslovila pochvalu výpěstkům B. Dintra, Lad.Dlugoše, ing.Zdeňka Černého, Petráše a Jar. Hrabovského. Kolekce květů Jar.Jindříška a ing. B.Mičůlky neměla tentokrát úroveň předcházejících výstav.

Z v ý p ě s t k ů, které zaujaly návštěvníky aspoň některé: Ecstasy, Noblesse, Blaze, Dominik, Treasure Valley, Sun Glow, Bridal Satin, Jeanie, Bílá neznámá, Shell Pink, Ripple, Morning Bride, Conquest, ale také Oscara d´Artagnan.

Z novošlechtěnců: 33-3-71, Orchid Beauty, Petrklíč, 42-X-74,

Saskia, 149-82-8.
V ý s t a v u v i d ě l o s k o r o 2.000 návštěvníků, mezi nimi i předseda naší ZSO, jemuž pořadatelé nabídli možnost uspořádání výstavy v širším měřítku v Ostravě.

U s p o ř á d á n í a aranžmá výstavy, které navrhl a provedl Oldřich Smýkal, bylo zaměřeno na oslavu Mezinárodního roku dítěte .

A. Hajdůček : MEČÍKY NA VÝSTAVĚ V PASKOVĚ

Přijela pouť , zpívá Karel Gott v jedné ze svých písní. Ona opravdu přijela do Paskova se vším všudy. Kolotoče, houpačky, stánky plné různých věcí pouťové kvality. Rozzářené a toužící dětské oči však nelze zklamat a tatínkové se musí smířit s úbytkem finančních prostředků ve svých kapsách . Pouť však také znamená příliv návštěvníků do rodin a tím i do obcí či měst.

Jsme národ důvtipný a tuto vlastnost projevili i zahrádkáři základní organizace v Paskově. Prostě využili vhodného data pouti a uspořádali zároveň výstavu kaktusů. a mečíků. Výstava byla velmi zdařilá, vkusně zaranžovaná s motivy MDD a s převahou vystavených mečíků, které tvořily dominantu výstavy. Za takovou výstavu by se nemuselo stydět ani okresní město.

Výstavu navštívilo přes 1000 návštěvníků, t.j. každý třetí občan obce. Přijít z pouťového ruchu do ticha a krásy květin bylo skutečně krásným duševním zážitkem. A mnohým určitě bylo lépe mezi něžnou krásou květů než u bohatého stolu.

Je vidět, že když se chce jde spojit a úspěšně sladit tak rozdílné události. Co se týče výstavy samotné :
Pěstitelské výsledky členů naší ZSO zde měly značný ohlas. Nejvíce se líbily expozice přítele Slívy, Dlugoše, Kramoliše a Kozla .

Většina odrůd v těchto expozicích by plně vyhověla i náročným podmínkám v NAGC. Jako celek měla výstava velmi dobrou i testetickou úroveň. J e n t a k d á l z a h r á d k á ř i v P a s k o v ě - z a t í m m á t e j e d n i č k u !

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Ing. Č e r n ý Zdeněk :

Specializovaná výstavka gladiol v Petřvaldě

Základní organizace zahádkářů v Petřvaldě pořádá již řadu let úspěšné výstavky květů- Většinou se jednalo o smíšené výstavky nebo o specialisované výstavy růží .

Již několik let stále více místa je věnováno mečíkům. V letošním roce se základní organizace za pomoci několika členů naší zájmové organizace rozhodla uskutečnit specializovanou výstavku mečíků. Výstava se konala ve dnech 11.a 12.srpna 1979 a setkala se se značným ohlasem .

Bylo vystavováno přes 250 odrůd většinou moderních mečíků. Počet návštěvníků překročil číslo 400. Odborná porota vyhodnotila tři nejlepší exponáty včetně jednoho semenáče.

V ě ř í m e , že pěkné květy získaly další zájemce do našich řad.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

V í t e ž e ,

... Boise Belle-335-Roberts,48 (PicardyxBetty Nuthall)x(Wings of SongxMaid of Orleans)je jednou z nejužívanějších odrůd používanou při křížení W.Robertsem?

... pí Anne Long z Grangeville,Idaho,sestavila seznam téměř 300 kříženců této odrůdy?

... Bridesmaid-344-Doerr,77, je jedním z nejlepších výsledků tohoto křížení?

... Bridesmaid je výsledkem zajímavého křížení Boise BellexBoise Belle?

... Bridesmaid se na oblastní výstavě (Beaver Valle Mall Show) umístil na 1.místě ve třídě exotů?

- A.Hajdůček